

ชื่อเรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบจิตศึกษา

ผู้วิจัย นางสาวสุกานดา สาระคำ

ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ในโลกล้วนใช้ภาษาในการ ติดต่อสื่อสารกัน ภาษาคือเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาษาเป็นสมบัติของมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารกัน

ทั้งนี้ภาษาไทยนอกจากจะเป็นภาษาประจำชาติ ยังแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของ ความเป็นชาติไทย ภาษาไทยยังมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยถ่ายทอดความรู้ ความคิดและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของคนในสังคม ภาษาไทยจึงเป็นวิชาที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนในชาติ การเรียนภาษานั้นเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ เพราะภาษาไทย คือ หัวใจของทุกวิชาดังนั้นความสามารถ ของการใช้ภาษาในการสื่อสาร จึงนับว่าสำคัญมากในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเปรียบเสมือนหัวใจของการติดต่อสื่อสารระหว่างคน ทำให้เกิดความสะดวกและเกิดความเข้าใจตรงกัน

เพราะฉะนั้นคนไทยควรตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจ ศึกษาหลักเกณฑ์ของภาษาและ ควรฝึกฝนให้เกิดการพัฒนาการทางภาษา ทั้งทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อ จะได้นำไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเสริมความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้เกิดประโยชน์ที่ตีแก่ตนเอง ชุมชน ประเทศชาตินอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูล สารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทาง สังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพใหม่มีความมั่นคงทาง สังคมและเศรษฐกิจ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็น กำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การอ่านมี ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์และสนองความอยากรู้อยากเห็น การแสวงหาความรู้ที่ ยิ่งยิ่งจึงอาศัยการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวต่างๆ โดยธรรมชาติ ถ้าความอยากรู้ ได้รับการสนองตอบคือได้รับคำตอบ สามารถแสวงหาคำตอบด้วยตนเองได้ และอยากรู้อีกต่อไปให้ลึกซึ้งกว้างขวาง การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้และความคิดเพราะเรื่องราวแต่ละประเภทผู้เขียนได้นำเสนอความรู้และสอดแทรกความคิดของตนเอง ซึ่งผู้อ่านจะได้อ่านสารหลายประเภทจำนวนมากขึ้น จะช่วยให้ เป็นผู้รอบรู้ สามารถใช้ความรู้เป็นกรอบการดำเนินชีวิตมากยิ่งขึ้น และการอ่านนิทานพบว่ามีปัญหาอยู่เสมอคือ นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจับใจความของเรื่องไม่ได้ ดีความไม่เป็น

และครูระดับประถมศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนอ่านมากกว่าการเรียนการสอนด้านอื่นๆ แต่ก็ยังไม่ได้ผลที่น่าพอใจ ปัญหาที่น่าจะเกิดจากวิธีการสอน และ การจัดกิจกรรมการอ่านที่ยังไม่เหมาะสม ปัญหาและอุปสรรคหลายๆ ด้านนี้น่าจะนำมาพิจารณาแก้ไขเพื่อให้เด็กสามารถเรียนภาษาได้ดีขึ้น การอ่านจับใจความจากนิทานจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของบุคคล ความสามารถในการอ่าน ของประชาชนในชาติย่อมแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาของประเทศนั้นซึ่งบังเกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ที่ได้จากการอ่าน ยังใช้เป็นพื้นฐานของการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินค่าให้ถูกต้อง

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ รวมทั้ง การใช้เวลารว่างที่ใช้การอ่านจับใจความเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นสารที่อ่านจึงมีทั้งสารวิชาการให้ความรู้ด้านต่างๆ และ สารบันเทิงที่ให้ความสนุกสนานคลายความเครียด ไม่ว่าจะเป็นการอ่านข่าวประเภทใด ก่อนที่ผู้อ่านจะเริ่มเข้าสู่ รายละเอียดของเนื้อเรื่องมักจะต้องหาคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องเป็นอันดับแรก เพราะคำสำคัญจะช่วยให้อ่านคาดเดารายละเอียดก่อนที่จะอ่านรายละเอียดต่อไป จากประสบการณ์การสอน พบว่าการเรียนการสอนภาษาไทยเท่าที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จตามความมุ่ง หมายเท่าที่ควร และมีปัญหาหลายประการที่ทำให้ครูและนักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อสาระการเรียนรู้อ่านภาษาไทย โดยเฉพาะเกี่ยวกับวิธีสอนของครู ครูมักเน้นความรู้ให้นักเรียนท่องจำหลักเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ มากจนเกินไปโดย

ไม่คำนึงถึงบรรยากาศในการเรียนทำให้นักเรียนเห็นว่าภาษาไทยเป็นสาระวิชาที่ไม่น่าเรียน และ ปีการศึกษา 256๕ พบว่าผลสัมฤทธิ์ O-net และ NT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จากเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านผู้เรียนที่ยัง ขาดความรู้พื้นฐานในการเขียนและการอ่าน อันเนื่องมาจากเจตคติที่ไม่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้าน การเรียนการสอน ยังขาดความทันสมัยครอบคลุมเนื้อหา และที่สำคัญคือในด้านตัวผู้สอนเอง ยังขาดความ กระตือรือร้นในการพัฒนาวิธีสอนให้มีความหลากหลาย ซึ่งปัจจัยที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในเรื่องของการอ่านจับใจความ ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งดูได้จากรายงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนจึงคิดว่ามีวิธีแก้ปัญหาการเรียนการสอนหลายวิธีที่

ผู้สอนจึงเลือกจากวิธีการให้นักเรียนฟังนิทานและสรุปใจความด้วยการเล่านิทานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และสื่อแบบฝึกทักษะสำหรับการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 โดยคาดหวังว่า ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างสัมฤทธิ์ผล มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความได้อย่างดีและพัฒนาขึ้น

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : <https://publish.vichakan.net/show/866>

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 15 พฤศจิกายน 2567

พิมพ์ : วันที่ 4 มิถุนายน 2569 เวลา 18.03 น.